

Andreas Ulveström, Borås Energi

Vad är hållbara städer?

- Det är en stor existentiell fråga egentligen. En hållbar stad är, för mig, en stad som utnyttjar alla de resurser som finns i form av exempelvis avfall på bästa sätt. Det handlar om att göra det bästa möjliga av de energiströmmar som finns för att ersätta mindre önskvärd energi, typ fossila bränslen.

Och hur går det då till mer konkret?

- Det handlar om att minimera behovet av energi, förpackningar, material, som är kostsamma och onödiga. Många bitar som finns under begreppet "hållbar stad". Det vi i Borås Energi gör som bolag är att se till att vi har ett fungerande system som kan bistå individen med att skapa ett hållbart samhälle.

Hur menar du då?

- En hållbar stad måste hjälpa till, vi kan som energibolag driva detta, men i grunden är det invånarna själva som gör arbetet. Folk måste se till att inte använda onödiga emballage,, minska bilkörning, använda mindre med el. Det är viktigt i det här sammanhanget att alla är med och gör detta. Vi som bolag kan inte utföra det åt andra. Det måste komma underifrån.

Varför är folk med på det här? Det är ju jobbigt och besvärligt?

- Medvetenheten! Folk har fått ett miljömedvetande. Det är debatten i medierna de senaste 10 åren som varit väldig central för detta. Diskussionen har kretsat kring hur vår vardag samverkar med miljö. Vi har också fått extra avgifter till elcertifikat och annat, allt styrs mot ett bättre miljötankande.

Men är det medvetande och ekonomi som ligger bakom?

- Det är klart att styrmedlen är viktiga, men också debatten och bilden i media. De flesta människor har vaknat i sitt miljötankande, men det har tagit tid. Det finns nog fortfarande en del som tycker att klimat- och miljöhotet är överdrivet, att det är inte så

allvarligt, men de blir färre. Mycket betydelsefull för detta uppvaknande var Al Gore-filmen. De flesta har sett den, den yngre generationen ligger också på, de är mer aktiva och har exempelvis fått miljömedvetandet format i skolan.

Men det du säger är att fortfarande är det ekonomiska perspektivet – avgifter och besparingar – viktigt för beteendet, men att det också har kommit en mental förändring som i sig börjar förklara en hel del av folks aktiviteter?

• Absolut, om jag går till folk jag känner – och jag själv – så vill man inte betala så mycket, man tar inte hur stora kostnader som helst och gör vad som går att göra för att spara på slantarna. Men vi gör också sånt som vi vet är bra, som vi lärt oss att det är bra, exempelvis källsorterar. Många blivit duktiga på detta,

Men kan man säga det man tjänar på gör man, men man gör också ännu mer?

• Ja, i Borås har vi källsorterat i 20 år, vi var en av de första i Sverige som började med detta, folk var inte så noga, tyckte det var jobbigt, men nu har debatten försvunnit, så folk källsorterar automatiskt. Det är en del av medvetandet. Men det ekonomiska är också oerhört viktiga, de gör att man får de stora kliven, som att byta uppvärmning, miljöbilspremier och så vidare.

Varför Borås? Varför var ni först med källsortering? Och varför ligger ni i framkant?

• Jag tror att vi alltid haft ett stort miljötänk. Vi har ju idag ganska stora planer, vi vill bli en fossilfri stad till 2020.

Varför då? Varför har ni det? Vad är det för speciellt med Borås?

• Bra fråga, jag kan bara spekulera i detta. Kanske har det med vår historia att göra. Vi har varit och är fortfarande en textilstad. Kanske var det för att industrierna släppte ut en massa gifter och spill i Viskan? Den blev väldigt förorenad av industrin, och kanske

skapade detta ett tidigt uppvaknande om miljöproblemen. Men sen spelar det nog roll att man haft "eldsjälar" också.

Vad du säger är att det finns tre tänkbara förklaringar. För det första den industriella traditionen. För det andra ett slags industriellt miljötrauma på grund av utsläpp och en fantastisk flod som blir fördärvad. För det tredje att det också krävs eldsjälar?

- Kanske det...

Ett sätt att se det är i så fall att i den industriella traditionen har man alltid strävat efter ett rationellt användande av resurserna. När en kostym ska skäras ur ett stycke dyrt fint tyg försöker man skapa så lite spill som möjligt. Och det som blir över används sedan till annat. Varje tråd tas tillvara. Men om det är gratis att släppa ut de restprodukter som man inte kan ta tillvara, då åker det också ut i Viskan och blir någon annans problem. Men när det blir ett pris på utsläpp, då börjar också industrin att försöka se hur man kan undvika kostnaderna, och det blir "lönsamt" med rening. I en gammal industristad som Borås sitter detta i ryggraden hos alla, det är en slags omedveten medvetenhet om att vara sparsam och ekonomisk i sitt sätt att organisera tillvaron...verkar det som ett vettigt resonemang?

- Ja, men det är viktigt att tillägga att företagen idag också är måna om sitt miljöanseende. Det finns en indirekt kostnad för den som är miljöbov. Företag och industrier har ekonomin som styrande för sin verksamhet, och idag är det inga företag som vill ha ett dåligt miljöanseende. Det finns system som upprättats med ISO och Emas (?) etc. Det är olika certifikat som finns, och för företagen är det viktigt att ha dessa så att man får en positiv miljöprofil.

De månar om sitt varumärke!

- Ja, när Volvo ville ha bra profil ställde de krav på underleverantörer att bli certifierade också. Det är ekonomin. Men som sagt, det har också betydelse hur den enskilda

människans mentalitet ser ut. Och om människor är miljömedvetna i sin roll som konsumenter påverkar det också företagens agerande...